

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. I. Vera sententia, fuisse in Christo intellectionem creatam, statuitur, &
multipliciter suadetur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

vere videatur, an scientia Christi aquet divinam, A
tamen eo tandem devenit, ut scientiam Christi
creatam abrogatam malit, & dicat eum qui præ-
ter scientiam increatam, aliam ponit in anima
Christi, cavere debere, nimis carnaliter potius
sua quam vera pronuntiet.

§. I.

*Veritasentia, fuisse in Christo intellectiorem crea-
tam, statuitur, & multipliciter suaderur.*

Dico igitur, certum de fide est, in Christo
fuisse scientiam seu intellectiorem crea-
tam.

Probatat conclusio multipliciter. In primis
enim Christus plerisque actus humane intelle-
ctionis infra referendos elicit, v.g. discursum,
& actus enuntiativos compositos, qui in Deum
non possunt cadere. Oravit etiam, meruit, & alia
multa fecit ut homo, quæ sine actu intellectu &
voluntatis creatæ fieri non poterant. Item Matt.
2. dicitur Christum fuisse miratum, & ad He-
bezos 7. didicisse ex his quas passus est admiratio
autem, cum ordinariè ex ignorantia procedat,
non potest Christo ut Deo convenire, addiscere
gram Christo ratione divinitatis repugnat. Pro-
fectus quoque in sapientia, qui Christo tribuitur
Lucæ 2. quomodocumque explicetur, non po-
test valere de sapientia divina, cujus in Christo
nullus fuit profectus.

Deinde frequentissimè Concilia & Patres in
confutatione Monothelitarum tradunt, pro du-
plici Christi natura, duplices in eo facultates &
operationes esse agnoscendas: cum ergo fides
doceat, Christum duplici intellectu fuisse prædi-
tum, divino scilicet & humano, duplicem quo-
que intellectiorem, divinam nimirum & in-
creatam, ac humanam & creatam, in eo reperiri
habendum est.

Tandem certum est de fide, fuisse in Christo
volitionem creatam, ita enim definitum est con-
tra Monothelitas, & ex eo probari potest, quod
abique volitione creatæ Christus nihil meruisset:
Atqui volitio creatæ, connaturaliter supponit in-
tellectiorem ejusdem prorsus naturæ ei prælu-
centem: Ergo hæreticum videtur asserere, nul-
lam fuisse in Christo creatam notitiam.

Potest insuper suaderi conclusio ratione **D**.
Thomæ hic art. 1. Congruum enim est, ut Ver-
bum humanam naturam assumens, assumeret il-
lam perfectam: Sed humanitas sine intellectu
creata foret imperfecta: Ergo Verbum assump-
ti humanitatem, non solum cum intellectu,
sed etiam cum intellectu creatæ. Major patet,
Minorem vero, in qua est difficultas, probat **S**.
Doctor tripliciter. Primò, quia omne quod est
in potentia, imperfectum est, si non reducat ad
actum: Sed natura humana est in potentia ad in-
tellectiorem creatam; Ergo imperfecta foret si-
ne illa. Secundo, Potentia suo sine frustrata, im-
perfecta est: Sed intellectus Christi est propter
intellectiorem creatam ut finem, omnis enim
potentia est propter suam operationem: Ergo si-
ne illa foret imperfectus. Tertiò, Aliqua cog-
nitio est naturalis humanitati, scilicet illa quæ
cognoscimus prima principia: Sed sine naturali
perfectiōne, non foret perfecta humanitas: Ergo
imperfecta esset sine omni cognitione creatæ. U-
bi obiter advertendum est, hanc tertiam proba-
tionem non de cognitione actuali, sed de habi-

tuali procedere, nulla enim actualis cognitio, na-
turalis est humanitati per modum proprietatis.

§. II.

Solvuntur objectiones.

Objicies primo contra præcedentem conclu-
sionem: Nam potest simul quis intelligere
aliquid intellectu increatæ & creatæ. At **C**hri-
stus omnia cognovit intellectu increatæ: Er-
go non fuit in ipso scientia seu intellectu creatæ.
Minor est certa, Christus enim erat Deus: Deus
autem omnia cognoscit intellectu increatæ.
Major verò suaderit primò, quia non potest
quis simul subsistere substantia increata &
creata, ut supra ostensum est: Ergo similiter ne-
quit simul intelligere aliquid intellectu incre-
ata & creatæ. Secundo, Intellectio creatæ
comparatur ad increatam, sicut lux minor ad
majorem: Sed lux minor est incompossibilis
cum majori, quia majus lumen offuscatur minus,
ut constat experientia: Ergo non potest simul
esse in eodem supposito cognitio increata &
creata de eodem objecto.

Respondeo Majorem esse veram de suppo-
sito operante per unum & eundem intellectum,
quod non contingit in casu nostro: Christus en-
im per intellectum divinum, & ut Deus, intel-
ligebat cognitione increata; per intellectum ve-
rò creatum, & ut homo, intelligebat cognitione
creata: non implicat autem idem suppositum,
secundum diversum intellectum, cognoscere si-
mul idem objectum, cognitione increata &
creata. Neque valet instantia de substantia, nam
idèd in Christo datur una substantia, quæ ipse
est unum suppositum, & ratio constitutiva sup-
positi est ipsa substantia: At licet sit unum sup-
positum, habet tamen duas naturas, humanam
scilicet & divinam, subindeque duos intellectus,
& idèd per intellectum increatum potest intel-
lectione increata intelligere, per creatum verò,
intellectione creatæ.

Ad id quod subditur de majori & minori lu-
mine, dicendum est, quod licet in rebus corpo-
reis lux major interdum obfcuret minorem, non
tamen in spiritualibus, quia unius veritatis cog-
nitio, quæ lux spiritalis est, aliam non excludit,
sed potius perficit & juvat. Unde **S. Doctor** hic
art. 1. ad 2. *Lumen scientia creatæ non offuscatur, sed
magis clarescit in anima Christi, per lumen scientia di-
vine, quæ est lux vera illuminans omnem hominem ve-
nientem in hunc mundum, ut dicitur Joan. 1.*

Objicies secundo: Nullam inconveniens est
quod potentia aliqua in Christo non conjunga-
tur cum operatione ad quam ordinatur ut ad fi-
nem: Ergo nec quod intellectus Christi creatæ
intellectione semper caruerit. Consequentia pa-
tet. Antecedens probatur. Potentia generativâ
ad actum generationis ut ad finem ordinatur, &
tamen in Christo nunquam fuit ad istum actum
reducta: Ergo nullum inconveniens est, quod
potentia aliqua Christi careat actu sibi proprio
ad quem ut ad finem ordinatur, subindeque ra-
tio **D. Thomæ** non est efficax.

Respondeo Antecedens esse verum, si exerci-
tium talis potentia fini redemptionis non con-
gruat, secus verò si conducat ad finem redem-
ptionis: unde quia actualis exercitium intellectus
creati animæ Christi, conducebat ad finem re-
demptionis, non verò exercitium potentia gen-
erativæ Christi, imò potius fini redemptionis

D d d d 3 &c